„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03־243386, תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה: „גד" בע"מ • גלופות: „צינקו־גרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: אלי תבור • עורך תבנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: נורית יהודאי • ראש המינהלה: אברהם סיטון • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

אלי תשע

„אולם אדם שיבקר במערכת היום, לא ימצא בה בורגנים רבים. הוא ימצא בה קבוצה של בחורים צעירים, רציניים למדי אך גם מבינים בדיחה, הסבורים שהוטל עליהם תפקיד והמשתדלים למלא תפקיד זה כמיטב יכולתם."

כאשר הוותיקים בינינו סוקרים כיום את המערכת, הם נוכחים שוב שהיא מבוססת ברובה על קבוצה של צעירים נלהבים, כתבים וצלמים, העושים כמיטב יכולתם ללכת בעיקבות כל אלה שעברו דרך עיתון זה במרוצת השנים שחלפו, להמשיך את דרכם ולהעניק לעיתון את ציבוניו הייחודי.

איני חושב שיכולה להיות מחמאה גדולה מזו לעיתון, שדברים שנאמרו עליו ביום־הולדתו השני, יהיו יפים באותה מידה גם ביום־הולדתו ה־27.

אשר לפיו היה ברור מדוע רצתה המערכת לפגוע בו."

אם תיטיב לעיין בציוריו של דוש מלפני 25 שנה, יסתבר לך שהאשמות הישנות מצלצלות דווקא כחדשות. העולם הזה הואשם אז בכך שהוא פועל כ„סוכן הערבים", בהטעיית הנוער, בכנעניות, ברדיפת־סנסציות, בחיקוי זול ובשיעבוד למיפלגה כלשהי. אותן האשמות, שבינתיים נוספו להן עוד כהנה וכהנה, הן אלה המוטחות בפנינו מדי שבוע בשבוע עד עצם היום הזה. שום דבר לא השתנה. ציורו של דוש אקטואלי היום בדיוק כפי שהיה לפני 25 שנים.

אבל לא רק הציור. ביום־הולדתו השני של העולם הזה, סיים העורך את מכתבו לקורא בפסוקים הבאים: „כשהופיע גיליון 651, הראשון של מערכת זו, התנחמו אוייבי עיתון זה בנחמה אחת. הם אמרו: היום הם צעירים וסוערים, יש להם רעיונות. אבל נחכה כמה חודשים. הרעיונות יאזלו, ההצלחה תעביר אותם על דעתם, הם „יתברגנו", ישקטו על שמריהם, יקנו לעצמם קרייזלרים ודירות בצפון תל־אביב. ואז יהיה העולם הזה עיתון ככל עיתון אחר, ושלום על ישראל...

קוראי יקר.

לפני עשרים ושבע שנים בדיוק, ביום החמישי הראשון של חודש אפריל 1950, עמדה קבוצה של בחורים צעירים ליד מוכר־העיתונים שניצב על מדרגות קולנוע מוגרבי בתל־אביב. באותם הימים היה קולנוע מוגרבי מרכז העיר וליבה. שם נערכו מרבית אסיפות־העם והפגנות ההמוניות. ליד השעון שבכיכר הקולנוע נקבעו מרבית פגישות האוהבים שבעיר.

אולם באותו יום התעניינה אותה קבוצת צעירים דווקא בפעילותו של מוכר־העיתונים שעל המדרגות. הם עקבו בעיניים תוהות ובהתרגשות רבה אחר האנשים — נער לבוש חאקי, פועל מזדקן בביגדי־עבודה ואשה מפורכסת — שניגשו אל מוכר־העיתונים, שילשלו לידיו סך 70 פרוטות ונטלו לידיהם את גיליון העולם הזה.

היה זה גיליון מס' 651, הגיליון הראשון של שבועון זה שהוצא לאור במתכונת חדשה ועל־ידי מערכת חדשה. הצעירים שעקבו אחר מכירתו של גיליון זה על מדרגות קולנוע מוגרבי לא היו אלא חברי המערכת החדשה, שביקשו לראות במו־עיניהם כיצד מתקבל הרך הנולד שיצרו על־ידי קהל הקוראים.

מאז ועד לגיליון הנוכחי חלפו 27 שנים ו־1414 גיליונות. אך ההתרגשות הכרוכה בהוצאתו לאור של כל גיליון חדש של העולם הזה, טרם חלפה. כאשר ייצא גיליון זה מבית־הדפוס אל מוכרי־העתונים, ודאי יימצאו לידם כמה מחברי־המערכת הצעירים שיעקבו בהסתר, כבדרך־אגב, אחר אלה הממהרים לרכשו כשצבע הדפוס עדיין לא יבש על עמודיו.

אין אנו נוהגים לחגוג את ציון יום־הולדתו של העולם הזה במתכונתו החדשה — הנוכחית — במסיבות או בסכסים. לכל היותר מספק מועד זה אמתלה להיעצר לרגע מן המרוצה המטורפת קדימה ולהביט בחטף אחורנית, אל כמה מציוני הדרך בעברו של עיתון מייוחד־במינו זה.

המעקב שהנהגנו בשנה האחרונה, באמצעית מדור מייוחד, אחר דמותו ותוכנו של העולם הזה לפני 25 שנה גרם לנו השבוע, ביום ההולדת ה־27 של העולם הזה, להיווכח כיצד נחוג יום־ההולדת ה־שני של העתון.

הוא צויין אז בשני אופנים: במיכתבו של העורך לקורא, ובעמוד קאריקטורות מיוחד שצייר צייר־המערכת דאז, קריאל („דוש") גרדוש, שהוקדש כולו לדמותו של העולם הזה בעיני יריביו.

דוש נתן ביטוי גראפי הומוריסטי להאשמות ולסענות שרווחו בציבור כלפי העולם הזה. בהקדמה לעמוד הקאריקטורות שלו, המובא בזה במלואו, נכתב אז: „לא עבר כימעט שבוע אחד משך השנתיים האחרונות שלא הוטחה כפני „העולם הזה" האשמה כלשהי. כל מי שנפגע ממשהו מצא כינוי חדש, גילה את הסוד הגדול על פרצופי האמיתי של העולם הזה, אשר לפיו היה ברור מדוע רצתה המערכת לפגוע בו.

השבוע הצטרף גם דוש למקהלה, נשם נשימה עמוקה והפיק יום שורת האשמות נוראות, המאמת הערומה כפי שרק מקורב המערכת יכול להכירה ולדעתה.

„העולם הזה" ביום הולדתו השני כפי שנראה בעיני יריביו בציור של דוש